

Vastuullisuus- ja kestävyysraportointi

Tuulia Potka-Soininen, KTT, KLT

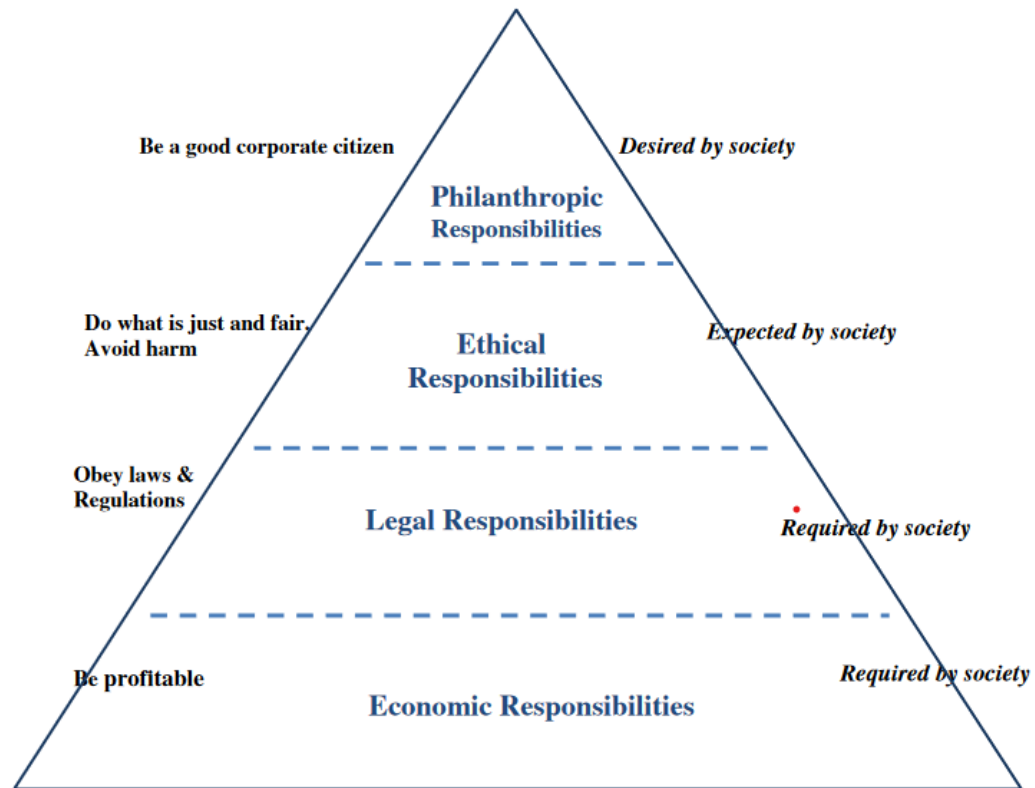
Tämä teos on lisensoitu CC BY-SA 4.0 -lisenssillä.

Lisenssin kopion voit katsoa osoitteessa <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Mistä puhutaan, kun puhutaan vastuullisuudesta tai kestävyydestä?

- Vastuullisuudelle on monta määritelmää
 - Yhteiskuntavastuu, vastuullinen yritys ja liiketoiminta, eettinen yritys ja liiketoiminta, yrityskansalaisuus (Suomen YK-liitto)
 - Esimerkiksi: yritysvastuu = kestävyys = kestävä kehitys
 - Dahlsrud (2008): 37 eri määritelmää yritysvastuulle
 - Carroll (1979): taloudellinen, juridinen, eettinen ja harkinnanvarainen vastuu
 - Näkökulma sidosryhmien kautta: omistajat, työntekijät, asiakkaat, kuluttajat jne.

Mitä on vastuullisuus?

Carrollin yritysvastuupyramidi (Carroll, 2016)

Mitä on vastuullisuus?

- Laillisuusnäkökulma
 - Onko yritys vastuullinen, kun se pelkästään noudattaa lainsäädäntöä, toiminta on rationaalista ja yritys toimii omien intressiensä edistämiseksi? (Esimerkiksi Anttiroiko 2004)
 - Vai onko vastuullisuus sopimusoikeudellista vastuuta?
 - Vai alkaako vastuullisuus siitä, mihin lainsäädäntö loppuu?
 - Knuutinen (2018): pelkkää lainsäännösten noudattamista ei vielä voida esittää vastuullisena toimintana, vaan vasta, kun tehdään enemmän kuin mihin laki ja säädökset velvoittavat, voidaan toimintaa luonnehtia vastuulliseksi
- Vai onko yrityksellä ylipäätään vastuuta?
 - Milton Friedman (1970): yrityksen sosiaalinen vastuu rajoittuu sen vastuuseen tehdä mahdollisimman paljon voittoa

Mitä on kestävyys?

- Hankalasti määriteltävä (mm. Soderstrom, 2017)
- YK:n ns. Bruntlandtin komissio (1987)
 - Kestävä kehitys määriteltiin ”sosiaaliseksi, taloudelliseksi, ympäristölliseksi ja kulttuuriseksi kehitykseksi, joka ei vaaranna tulevien sukupolvien oikeutta omaan kehitykseensä” (Suomen YK-liitto, i.a.)
- John Elkington (1997): ”*Cannibals with forks: The Triple Bottom Line of 21st Century Business*”
 - Puolalainen runoilija Stanislaw Lec (1957): ”Jos kannibaali käyttää veistä ja haarukkaa, onko se edistystä?” (käännetty englanninkielisestä käännöksestä)

Mitä on kestävyys?

- Elkington: Triple bottom line
 - ”Jos kannibaali [yritys] käyttää kolmipiikkistä kestävyiden haarukkaa, onko se edistystä?”
 - Taloudellinen kannattavuus
 - Ympäristön laatu
 - Sosiaalinen oikeudenmukaisuus
 - Yrityksen toiminnan tuloksellisuutta ei mitata pelkästään taloudellisilla mittareilla, vaan sosiaaliseen ja ympäristöön liittyvät seikat on myös huomioitava

Miksi vastuullisuus- ja kestävyyskäsitteillä on merkitystä?

- Käsitys vastuullisuudesta ja kestävyydestä ohjaa yrityksen tekoja
 - Vaikutus myös yrityksen sidosryhmiin (esim. Carrolls, 1979)
- Jos vastuullisuus on lainsäädännön noudattamista ja yrityksen kannalta rationaalista
 - Vastuullisuustoimet rajoittuvat säännösten ja sopimusten noudattamiseen
 - Vastuullisuusteot liiketaloudellisesti järkeviä ja hyödyttävät aina myös yritystä itseään
 - Laajempien vastuullisuuskäsitteiden mukaiset teot voivat jäädä puuttumaan
- Jos vastuullisuus alkaa siitä, mihin lainsäädäntö loppuu, eivätkä teot ole aina yritystä palvelevia
 - Yritykset ovat valmiimpia kohtaamaan sidosryhmien mahdolliset, laajasta vastuullisuuden ja kestävyuden käsityksistä kumpuavat vaatimukset

Miksi tarvitaan vastuullisuus- /kestävyysraportointia?

- ”*Lähes 60 prosenttia suuryrityksistä uskoo, että uudet raportointivaatimukset auttavat yrityksiä kehittämään liiketoiminnastaan vastuullisempaa*” – mutta joidenkin mielestä vie resursseja myös muulta vastuullisuustoiminnalta.
- Yli 70% tutkimukseen vastanneesta suuryritysjohtajasta katsoo edustamansa yrityksen tehtäväksi ratkaista yhteiskunnallisia ongelmia, joihin ympäristökysymykset ja sosiaaliset ongelmat kuuluvat.
- Myös biodiversiteetti nousut yritysten agendalle (2025)
- (Lähteet: OP:n suuryritystutkimukset 2023 ja 2025)

Miksi tarvitaan vastuullisuus- /kestävyysraportointia?

- ”266 toimijaa – mukaan lukien sijoittajia, yhtiöitä ja palveluntarjoajia – allekirjoittivat 4.7.2025 yhteisen kannanoton, jossa korostetaan kestävyysääntelyn, erityisesti CSRD:n, ESRS:n ja CSDDD:n, merkitystä EU:n kilpailukyvyille, läpinäkyvyydelle ja vihreälle siirtymälle.”
(Lähde ST-Akatemia ESG-palvelu)
- Tilanne 16.9.2025: 477 allekirjoittajaa
 - <https://www.eurosif.org/wp-content/uploads/2025/06/Joint-statement-Omnibus.pdf>

Miksi tarvitaan vastuullisuus- /kestävyysraportointia?

09.03.2022 | ESG, Johtaminen, PwC, Vastuullisuus, Yrittäjyys

"Yritysten kestävä toiminta ei ole pelkästään tuottavaa vaan mitä suurimmassa määrin liiketoiminnan edellytys" – PwC Women 2022 -tapahtumassa keskusteltiin ESG:n lisäksi työelämän tunnetaidoista

Vastuullisuus: Kantahämäläinen maanrakennusliike syyllistyi ympäristörikoksiin

Artikkeli 05.01.2022

Rikosepäily voi ennakoida yrityksen taloudellista alamäkeä. Kantahämäläisen maanrakennusliikkeen liikevaihto on rikosten paljastuttua syöksynyt ja sille on kertynyt kymmeniä maksuhäiriömerkintöjä. Joulukuussa 2021 yritys hakeutui konkurssiin. Vastuullisuusraportti auttaa ennakoimaan riskiä.

Miksi tarvitaan vastuullisuus- /kestävyysraportointia?

Rahoittajat haluavat tietää yritysten vastuullisuudesta: Pahimmillaan voi olla lainansaannin este

Artikkeli 14.09.2021

ESG-tiedot ovat LähiTapiolassa osa lainan myöntämisen kokonaisriskiarviota. Asiakastieto tarjoaa vastuullisuustietoa, jota kerätään julkisista ja yksityisistä tietolähteistä.

<https://www.asiakastieto.fi/web/fi/asiakastieto-media/uutiset/rahoittajat-haluavat-tietaa-yritysten-vastuullisuudesta-pahimmillaan-voi-olla-lainansaannin-este.html>

Miksi tarvitaan vastuullisuus- /kestävyysraportointia?

- Yritysten suuri merkitys niin maailmanlaajuisesti kuin paikallisestikin
- Yritysten yhteiskunnallinen valta on kasvanut
 - Yritysten valta vs. ihmisten ja ympäristön suojeleminen
- Globalisaatio yhdistettynä yritysten valtaan yhteiskunnissa (globaalisti toimivat suuryritykset ja niiden valta)

Miksi tarvitaan vastuullisuus- /kestävyysraportointia?

- Vastuullisuuden tulisi näkyä yrityksen toiminnan jokaisella tasolla ja osa-alueella: strategia, johtaminen, viestintä, toimintatavat, suhteet sidosryhmiin
 - Strateginen merkitys korostunut (vrt. OP: suuryritystutkimus 2025)
 - Mitä suurimmassa määrin ohjaus- ja johtamiskysymys yrityksissä (vrt. johdon laskentatoimi)
 - Miten vastuullisuuteen liittyvät tiedot kerätään?
 - Ohjausjärjestelmät
 - Datan merkitys

Miksi tarvitaan vastuullisuus- /kestävyysraportointia?

- Vastuullisuuden hyödyt, mm.
 - Parantaa riskienhallintaa
 - Tuo kustannussäästöjä
 - Uudet liiketoimintamahdollisuudet
 - Työntekijöiden työtyytyväisyys
 - Lisää asiakastyytyväisyyttä
 - Parantaa sijoittajien kiinnostusta
 - Mahdollistaa (edullisemmän) rahoituksen
 - (Lähde: Liappis, Pentikäinen, Vanhala: Menesty yritysvastuulla)

Vastuullisuus- ja kestävyysraportointi

- Kumpaankin termiä käytetään
- Vuonna 2022 tutkimuksessa mukana olleesta 1.400 suuryrityksestä 98% raportoi kestävyteen liittyviä tietoja (IFAC, 2024)
- Yritykset käyttävät eri viitekehyksiä ja standardeja (näitä arvioidaan olevan maailmassa yli 600 erilaista (EY, 2021))
 - YK:n kestävä kehityksen tavoitteet (Sustainable Development Goals, SDG)
 - <https://kestavakehitys.fi/Agenda-2030>

Vastuullisuus- ja kestävyysraportointi

- GRI-standardit (Global Reporting Initiatives)
 - <https://www.globalreporting.org/>
 - Yleisin käytössä oleva työkalu
 - Yleiset standardit, toimialakohtaisia standardeja sekä aiheen mukaisia standardeja
 - “GRI recognized at UN conference as a common ground for global impact reporting” (heinäkuu 2025)
 - <https://www.globalreporting.org/news/news-center/gri-recognized-at-un-conference-as-a-common-ground-for-global-impact-reporting/>
- ISSB-standardit (International Sustainability Standards Board, IFRS Sustainability Disclosure Standards)
 - <https://www.ifrs.org/groups/international-sustainability-standards-board/>
 - Toimialakohtaiset mittarit
 - Sijoittajakohtainen raportointi
 - IFRS S1 ja IFRS S2

Vastuullisuus- ja kestävyysraportointi

- TCFD-viitekehys (Task Force on Climate-related Financial Disclosures)
 - <https://www.fsb-tcfd.org/>
 - Nykyään osa ISSB-standardeja
 - Riskien ja mahdollisuuksien hallintaa ja kartoitusta
 - Ilmatoon liittyvää raportointia
- SASB-standardit (Sustainability Accounting Standards Board)
 - <https://sasb.ifrs.org/>
 - IFRS Foundationin alaisuudessa

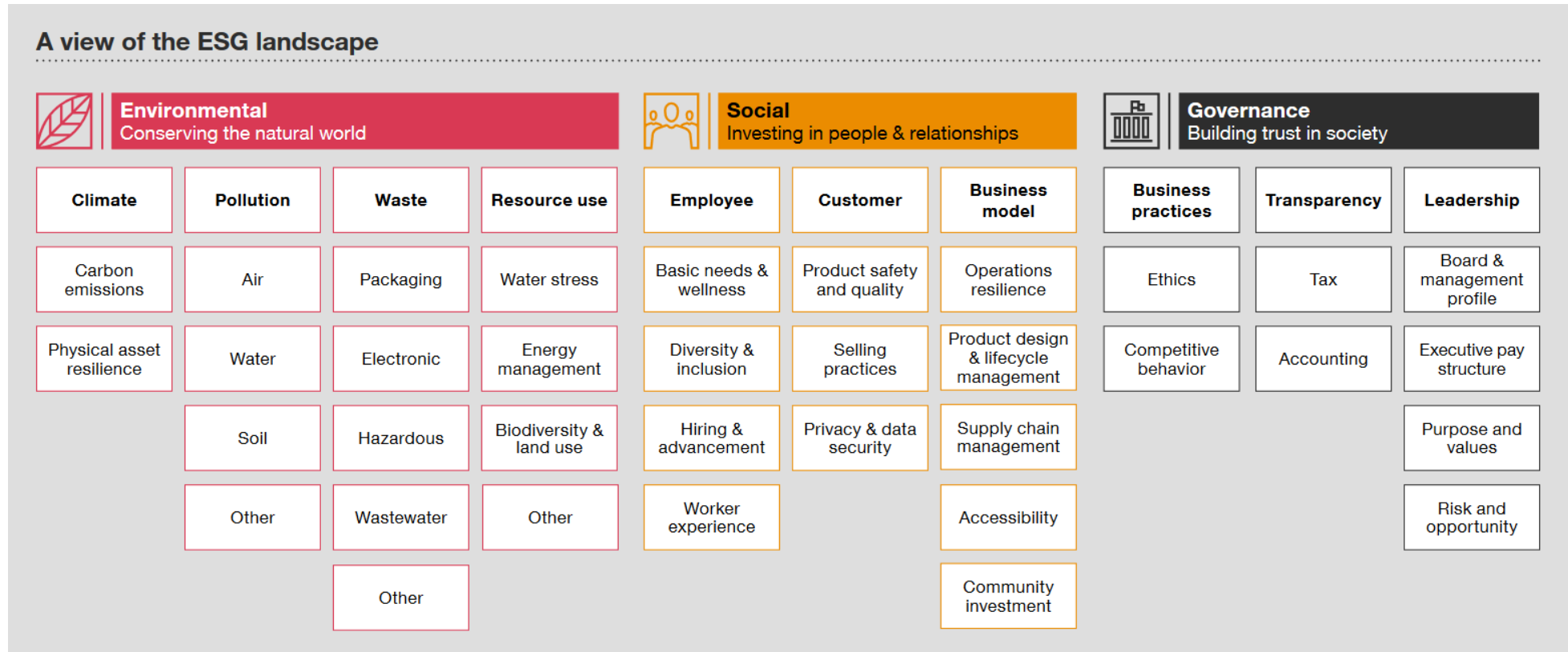
Vastuullisuus- ja kestävyysraportointi

- CSRD-direktiivi (Corporate Sustainability Reporting Directive)
 - EU:n kestävyysraportointidirektiivi
- ESRS-standardit (European Sustainability Reporting Standards)
 - EU:n kestävyysraportointistandardit
- VSME-standardi (Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs)
 - Vapaaehtoinen kestävyysraportointistandardi pienille ja keskisuurille yrityksille
- NSRS-standardi (Nordic Sustainability Reporting Standard)
 - Pohjoismainen kestävyysraportointistandardi pk-yrityksille
 - VSME-yhteensopiva (uusin versio)

Raportoinnin keskeinen sisältö, ESG

- Environment – ympäristö
 - Mm. ilmastonmuutos, hiilijalanjälki, biodiversiteetti, vesien suojelu, merten suojelu, saasteet
- Social –sosiaalinen vastuu
 - Mm. työelämä, työhyvinvointi, tasa-arvokysymykset, terveys ja turvallisuus, tuotevastuu, tuoteturvallisuus
- Governance – hallintotapa (sisältäen mm. talouden)
 - Mm. hallinto, kirjanpito, hallinnon monimuotoisuus, hyvä hallintotapa (corporate governance), verojen maksu, toimintatapojen eettisyys, korruptio ja lahjonta

Raportoinnin keskeinen sisältö, ESG

Lähde: PwC: ESG oversight: The **corporate director's** guide

Kestävyysraportointi

- CSRD-direktiivi
 - Raportointiaikajana (Omnibus-huojennukset huomioiden, raportointia siirretty kaksi vuotta eteenpäin alkuperäisestä säännöksestä)

NFRD-yrietykset
1.1.2024 alkaen.
Raportointivuosi
2025

Pörssilistatut pk-
yrietykset
1.1.2028 alkaen.
Raportointivuosi
2029

Suuryrietykset
1.1.2027 alkaen.
Raportointivuosi
2028

EU:n ulkopuoliset
yrietykset 1.1.2028
alkaen.
Raportointivuosi
2029

Kestävyysraportointi

- CSRD-direktiivi
 - NFRD-yritys:
 - Non-financial Reporting Directive (vuodesta 2017), säännökset oli implementoitu kirjanpitolakiin
 - Edellytti vastuullisuusraportointia suurilta yleisen edun kannalta merkittäviltä yhteisöiltä (PIE, public interest entities), joilla yli 500 työntekijää
 - Suuryritykset:
 - 2/3 seuraavista tulee täyttyä:
 - > 250 työntekijää
 - Liikevaihto > 40 miljoonaa
 - Tase > 20 miljoonaa

Kestävyysraportointi

- CSRD-direktiivi
 - Pörssilistattu pk-yritys
 - 2/3 seuraavista tulee täyttyä:
 - > 50 työntekijää
 - Tase > 5 miljoonaa euroa
 - Liikevaihto > 10 miljoonaa euroa
 - Omnibus-esitys (ei vielä hyväksytty)
 - CSRD-raportointivelvollisuuden rajojen nosto: työntekijöitä yli 1.000, liikevaihto yli 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma yli 25 miljoonaa euroa (80% vähemmän raportointivelvollisia)
 - Kaikkia muita yrityksiä koskisi VSME-standardi

Kestävyysraportointi

- CSRD-direktiivin sisältö
 - Direktiivin mukainen vastuullisuus- eli ns. ESG-raportointi edellyttää yrityksiä raportoimaan kaikista **ympäristöön, sosiaalisiin vaikutuksiin ja hallintotapaan liittyvistä merkityksellisistä tiedoistaan** ja raportoitavien tietojen tulee kattaa niin yrityksen **oma toiminta, tuotteet ja palvelut kuin yrityksen arvoketjunkin**. ([Eurooppa-neuvosto, 2022](#)).
 - Omnibus-esitys: arvoketjun osalta ainoastaan VSME-standardin mukaisia tietoja voi vaatia/pyytää/edellyttää yrityksiltä, joilla on alle tuhat työntekijää

Kestävyysraportointi

- CSRD-direktiivin sisältö
 - Yritysten julkistettava myös mm. seuraavia tietoja:
 - liiketoimintamalli ja liiketoimintastrategia
 - yhteensopivuus kestävään talouteen siirtymisen kanssa sekä ilmaston lämpenemisen rajoittamisen kanssa
 - toimintaperiaatteet
 - kyseisten toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset
 - riskit ja riskienhallinta
 - tärkeimmät tulosindikaattorit, jotka ovat merkityksellisiä liiketoiminnalle
 - (Lähde [EU-direktiivi](#), 2022, Lisää julkistettavista tiedoista löytyy mm. kohdista 46-51)

Kestävyysraportointi

- CSRD-direktiivin sisältö
 - Kestävyysraportoinnin peruseriaatteet
 - Olennaisuus
 - Luotettavuus
 - Vertailukelpoisuus
 - Huolellisuusvelvoite
 - Sidosryhmäanalyysi
 - Kestävyysraportoinnin merkitys nousee tilinpäätösraportoinnin rinnalle
 - Suomessa säännökset sisällytetty kirjanpitolakiin (KPL 7 luku) ja tilintarkastuslakiin (TTL 2 luku)
 - Raportointi osana toimintakertomusta
 - [Hallituksen esitys, yritysten kestävyysraportointi \(CSRD-direktiivi\)](#)

Kestävyyseraportointi

- ESRS-standardit
 - Vastuullisuusraportoinnin yksityiskohtaisempi sisältö määritetään ESRS-standardeissa (EFRAG laatijana)
 - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=OJ%3AL_202302772EU antoi asetuseruonnoksen 9.6.2023
 - EFRAG on antanut heinäkuussa 2025 ehdotuksen yksinkertaistetuista standardeista, joka ehdotus toteutuessaan mm. vähentäisi raportoitavien tietojen määrää 57%
 - “...streamlining the double materiality assessment, reducing overlaps across standards, clarifying language and structure, and removing all voluntary disclosures...”
 - <https://www.efrag.org/en/amended-esrs-0>
 - Pörssilistatuille pk-yrityksille myös oma raportointistandardiehdotuksensa ESRS for listed small- and medium-sized enterprises (helmikuu 2025)
 - <https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/Draft%20ESRS%20LSME%20-%20-%20-%20Stabilized%20version%20-%20February%202025.pdf>
 - Omnibus-esityksessä nämä standardit poistettu

Kestävyyseraportointi

- ESRS-standardit

- Yritysten annettava määrämuotoista tietoa kestävyysvaikutuksista sekä niihin liittyvistä riskeistä ja mahdollisuuksista, kaksi yleisstandardia (kaikille pakollisia) ja kymmenen aihekohtaista standardia, mm.
 - ESRS 1 Yleiset raportointivaatimukset (mm. raportoinnin muoto, olennaisuus)
 - ESRS 2 Yleiset tiedot (julkistamisvaatimukset, hallintotapa, strategia, liiketoimintamalli, IRO (impacts, risks and opportunities), mittarit ja tavoitteet)
 - ESRS E1 Ilmastonmuutos (mm. ilmastoon liittyvät vaaratekijät)
 - ESRS E2 Ympäristön pilaantuminen (yrityksen toimien vaikutus ympäristön pilaantumiseen)
 - ESRS E3 Vesivarat ja merten luonnonvarat (yrityksen suhde vesivaroihin ja merten luonnonvaroihin omassa toiminnassaan)
 - ESRS E4 Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (mm. yrityksen suhde maalla, makeassa vedessä ja meressä eläviin luontotyyppeihin)

Kestävyyseraportointi

- ESRS-standardit
 - Kaksoisolennaisuus:
 - Raportoitava olennaisista seikoista – määriteltävä, mikä on olennaista
 - Yrityksen on määriteltävä, miten yrityksen oma toiminta vaikuttaa ympäristöön ja yhteiskuntaan ja toisaalta määriteltävä, miten eri kestävyystekijät vaikuttavat yrityksen omaan liiketoimintaan
 - Esitettävän tiedon laatuvaatimukset edellyttävät
 - Riittäviä prosesseja ja kontroleja
 - Sen varmistamista, että tieto on oikeaa, johdonmukaista ja luotettavaa
 - Tiedon varmentamista (KRT)

Kestävyysraportointi

- CSRD-direktiivi ja ESRS-standardit
 - Hyödyt
 - Raportoivien yritysten määrä laajenee
 - Suomessa ensivaiheessa noin sadasta yrityksestä 800-1000 yritykseen
 - Raportoinnista tulee määrämuotoista ja vertailukelpoista
 - Yritysten vertailu ja analysointi helpottuu
 - Hyödyllisempää tietoa vastuullisuudesta
 - Tietojen luotettavuus paranee ja viherpesu vaikeutuu
 - Aino-jäätelön viherpesu: <https://yle.fi/a/74-20047469>

Kestävyyseraportointi

- VSME-standardi
 - Vapaaehtoinen kestävyyseraportointistandardi ei-listatuille mikro- ja pk-yrityksille
 - Tavoite:
 - Selkeä, oikeassa mittakaavassa oleva ja virtaviivainen lähestymistapa ympäristö-, sosiaali- ja hallintotavan (ESG) raportointiin.
 - Auttaa pk-yrityksiä vastaamaan suuryritysten ja rahoituslaitosten kestävyystietoja koskeviin pyyntöihin, mahdollistaa rahoituksen saamisen
 - Auttaa pk-yrityksiä vastaamaan liikekumppanien odotuksiin, parantamaan kestävä kehityksen hallintaa ja parantamaan brändin mainetta.
 - Auttaa pk-yrityksiä tunnistamaan tarpeita parannuksiin kestävyden alueella, mahdollistaa kestävyden johtamisen
 - Huomioiden pk-yritysten rajalliset resurssit ja valmiudet.

Kestävyyseraportointi

- VSME-standardi
 - Kaksi osa-aluetta:
 - Perustaso (basic module)
 - Raportoinnin minimivaatimus
 - Sopii pk-yrityksille, joilla on rajalliset raportointimahdollisuudet
 - Kattava taso (comprehensive module)
 - Sisältää lisätietoja, joita esimerkiksi pankit, sijoittajat ja liikekumppanit voivat edellyttää
 - Mahdollistaa laajemman raportoinnin
 - Pk-yritykset voivat valita itselleen sopivan raportointitason: esimerkiksi aloittaa perustasolta ja laajentaa raportointia kokemuksen ja mahdollisuuksien kasvaessa
 - Kaksoisolennaisuusanalyysiä ei vaadita
 - Vain yritykselle merkityksellistä tietoa raportoitava
 - Vähentää hallinnollista taakkaa
 - Mahdollistaa kuitenkin lisäinformaation antamisen, jos yritys katsoo sen tarpeelliseksi

Kestävyyseraportointi

- VSME-standardi
 - Perustason sisältö:
 - Yleinen osio (B1 ja B2)
 - Tietoja yrityksestä
 - Kestävyyteen liittyviä toimintatapoja tai suunnitelmia
 - Ympäristö (B3-B7)
 - Mm. energian kulutus, kasvihuonekaasupäästöt, saasteet, vaikutus luonnon monimuotoisuuteen
 - Sosiaalinen vastuu (B8-B10)
 - Mm. tietoja henkilöstöstä, työturvallisuuteen ja työntekijöiden terveyteen liittyviä tietoja
 - Hallintotapa (B11)
 - Korruptioon ja lahjontaan liittyvät tuomiot

Kestävyyseraportointi

- VSME-standardi
 - Kattavan tason sisältö:
 - Yleisinformaatio (C1 ja C2)
 - Kestävyyteen liittyvät hankkeet ja niiden liittyminen yrityksen liiketoimintamalliin
 - Lisätietoa kohdan B2 toimintatavoista ja suunnitelmista
 - Ympäristö (C3 ja C4)
 - Mm. kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteet, ilmastoon liittyvät riskit
 - Sosiaalinen vastuu (C5 – C7)
 - Mm. tarkempia tietoja henkilöstöstä, ihmisoikeudet
 - Hallintotapa (C8 ja C9)
 - Mm. liikevaihtotietoja tietyiltä liiketoiminta-aloilta ja hallinnon sukupuolijakauma

Kestävyyseraportointi

- VSME-standardi
 - Joko itsenäinen raportti (erillisenä tilinpäätösraportista), raportointi yhdessä tilinpäätösraportin kanssa tai osana tilinpäätösraporttia
 - Raportoitavan tiedon tulee
 - Olla relevanttia
 - Vastattava tosiasioita
 - Oltava vertailukelpoista
 - Oltava ymmärrettävää
 - Oltava varmennettavaa
 - Raportin varmentamista ei vaadita

Kestävyyseraportointi

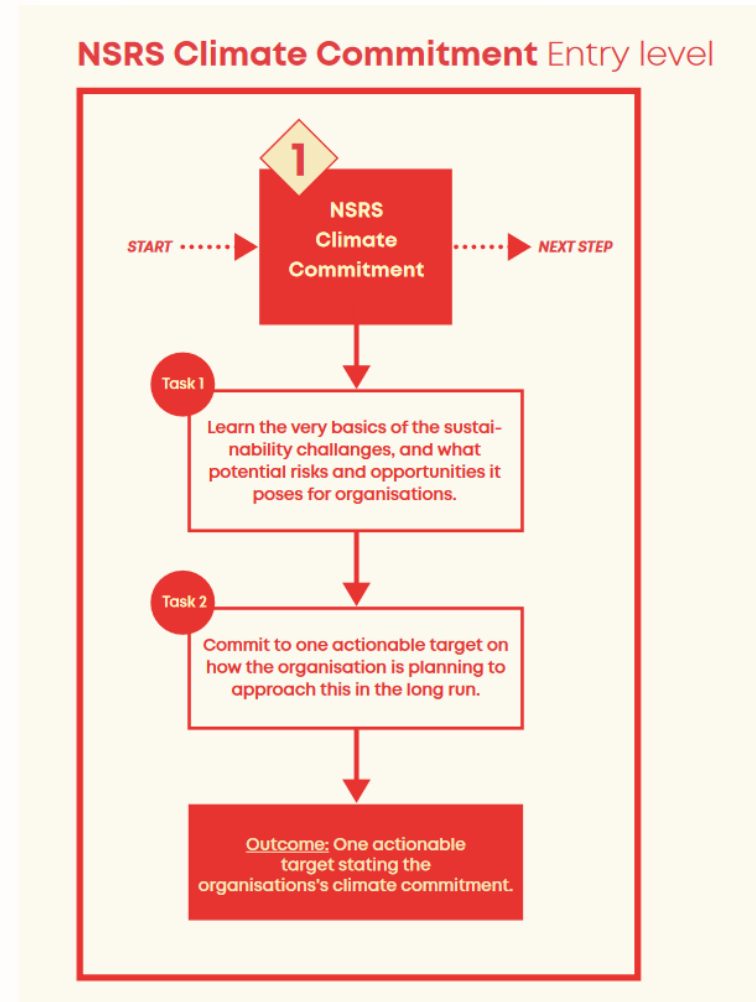
- VSME-standardi
 - ”Kuilu-analyysi” (gap analysis)
 - Missä tällä hetkellä ollaan kestävyysraportoinnissa?
 - Minkälaisia puutteita tällä hetkellä on olemassa olevan raportoinnin ja VSME-vaatimusten välillä?
 - Mitä toimenpiteitä tulee tehdä, jotta nämä puutteet saadaan täytettyä?
 - (Lähde: VSME-standardi ja CSRD Institute)
 - EFRAG VSME Digital Template:
 - <https://www.efrag.org/en/vsme-digital-template-and-xbrl-taxonomy>

Kestävyyseraportointi

- NSRS-standardi
 - Taloushallinnon asiantuntijan tai kirjanpitäjän näkökulma – miten voi auttaa vastuullisuudesta raportoivaa asiakasta
 - Vastuullisuusraportointi osana taloudellista raportointia
 - Raportointikokemuksen perusteella etenemistasot, jotka määrittelevät raportoinnin laajuuden
 - Tällä hetkellä NSRS-standardit sisältävät tason *Entry level* ja tason 1 mukaiset raportointivelvollisuudet ilmasto-, sosiaalisten vaikutusten ja taloudellisten vaikutusten arviointiin
 - Yhteensopiva VSME-standardin kanssa (uusin versio)

Kestävyyseraportointi

- NSRS-standardi
 - Esimerkki, Entry level

Kestävyyseraportointi

- NSRS-standardi sisältää tasot *Entry level* sekä tasot 1-3
 - *Entry level*: vastuullisuusraportointia aloittavalle yritykselle
 - Taso 1: toinen raportointikierrös, 64 raportoitavaa seikkaa
 - Taso 2: kehittyneempi raportointi
 - Taso 3: vastuullisuus integroitu osaksi yrityksen toimintaa

Kestävyyseraportointi

- NSRS-standardi:
 - Raportointiprosessi
 1. Olennaisuuden määrittely – mikä on olennaista yrityksen liiketoiminnassa ko. toimialalla
 2. Lasketaan hankinnan arvo, joko kulutettu tai arvioitu kulutus
 3. Raportointi:
 1. Olennaisuuden perustelu
 2. Miten hankittu tieto vaikutusten arviointiin
 3. Miksi jokin tieto ei ole olennainen
 - Excel-työkalu raportoinnin käyttöön
 - <https://www.nsr.eu/reports/1st-edition>

Kestävyyseraportointi

- Huom!
 - NSRS-työkalun uusin versio on VSME-yhteensopiva, vanhemmat eivät
 - Uusin versio on tällä hetkellä saatavilla vain norjaksi tai ruotsiksi, muut kielet työn alla
 - <https://nsrs.eu/download-the-tool/>
 - (Lähde: NSRS)

Kestävyys- ja vastuullisuusraportointi pk-yrityksen näkökulmasta

- Pk-yritysten kannalta ongelmallista
 - ”Jo pitkään jatkunut alihankkijoiden pudotuspeli vastuullisuuden perusteella näyttää jatkuvan myös tulevaisuudessa”
 - Vain noin 5 % tutkituista suuryrityksistä oli tyytyväinen alihankintaketjunsa toimintaan näissä kysymyksissä
 - Lähes 86% tutkituista suuryrityksistä raportoi paineista muokata alihankintaketjuunsa liittyviä vaatimuksia vastuullisuuskyseymysten vuoksi.
 - 40 % vastanneista suuryrityksistä ilmoitti aikovansa vaihtaa alihankkijoitaan, 30% jakelijoitaan ja jälleenmyyjiiään vastuullisuusvelvoitteiden takia
 - (Lähde: OP Suuryritystutkimus 2025)

Kestävyys- ja vastuullisuusraportointi pk-yrityksen näkökulmasta

- Pk-yritysten kannalta ongelmallista
 - Toisaalta pk-yritykset tuntevat vastuullisuusraportointia huonosti (OP-ryhmä: ESG on tuntematon käsite, 2023)
 - Pk-yritykset eivät ole olleet aktiivisia raporttien tuottajia: vain noin 10-15% GRI-raporteista on ollut pk-yritysten tuottamia vuosina 2017-2018 huolimatta pk-yritysten suuresta määrästä (Accountancy Europe, 2020)
 - Vastuullisuusvaatimukset kohdistuvat pk-yrityksiin yhä useammin toimitus- ja arvoketjun kautta (Keskuskauppakamarin PK-yritysbarometri, 2023)
 - Joka kymmenes pk-yritys haluaisi edistää vastuullisuutta, muttei tiedä miten (Keskuskauppakamarin PK-yritysbarometri, 2023)

Kestävyy- ja vastuullisuusraportointi pk-yrityksen näkökulmasta

- Kestävyyteen liittyviä riskejä pk-yrityksille
 - Vanhentuvat liiketoimintamallit
 - Huono menestymisen yritysten välisessä kilpailussa
 - Sääntelyn tuomat vaatimukset
 - Sääntelyn ulkopuoliset vaatimukset,
 - Esimerkiksi tiedon keräämiseen, raportointiin, liiketoimintamalleihin liittyen
 - Joko suuremmat yritykset tai julkiset toimijat
 - Ongelmat rahoituksen saannissa

Kestävyyys- ja vastuullisuusraportointi pk-yrityksen näkökulmasta

- Kestävyyteen liittyviä riskejä pk-yrityksille
 - ”Stranded assets”, nopeasti arvonsa menettävä omaisuus
 - Hankintaketjuun liittyvät riskit
 - Mm. sääntelyyn ja kilpailuun liittyen
 - (Lähde Accountancy Europe https://www.accountancyeurope.eu/wp-content/uploads/SME-sustainability_Accountancy-Europe-2020.pdf)

Kestävyy- ja vastuullisuusraportointi pk-yrityksen näkökulmasta

- Kestävyyteen liittyviä mahdollisuuksia pk-yrityksille
 - Liiketoiminnan laajentaminen, uudet liiketoimintamahdollisuudet
 - Kustannusten säästö
 - Seuraajasuunnittelu
 - Positiivinen yrityskuva
 - Pääoman hankkiminen
 - Suunnittelu-aikaväli pitenee lyhyen tähtäyksen suunnittelusta pitkän aikavälin strategiseen suunnitteluun
 - (Lähde: Accountancy Europe, https://www.accountancyeurope.eu/wp-content/uploads/SME-sustainability_Accountancy-Europe-2020.pdf)

Kysymyksiä?

Kiitos!